

พระราชดำรัส

ในโอกาสที่คณะผู้ปฏิบัติงานโครงการตามพระราชดำริ เข้าเฝ้าฯ

ณ ศาลาดุสิตดาลัย สวนจิตรลดา กรุงเทพมหานคร

วันจันทร์ที่ ๒๖ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๔๗

วันนี้ได้จัดการเพื่อมาชุมนุมกัน แล้วก็จัดการเลี้ยงเพื่อขอบคุณทุกๆ ท่านที่ได้มาร่วมกันช่วยงาน ทั้งที่ช่วยมานานแล้ว สำหรับบางท่านก็ทำงานด้วยกันมาประมาณเกือบจะ ๒๕ ปีแล้ว ใน ๒๕ ปีนี้ก็ยังมีกิจกรรมต่างๆ เพิ่มเติมขึ้นอีกมาก และสำหรับนักเรียนที่ได้รับทุน และได้ศึกษาเล่าเรียนอย่างดีนั้น ก็ขอการเลี้ยงครั้งนี้เป็นการขอบคุณนักเรียนด้วยที่รู้สึกได้ตั้งใจเรียนที่ดี และมุ่งหวังที่จะทำให้เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว ต่อสังคม ต่อไปในอนาคต และก็ได้ปฏิบัติธรรม ซึ่งทำให้ปลาบปลื้มใจและก็อาจจะส่งผลให้ทั้งมีสุขภาพกายใจที่ดี เรียกว่าจะปฏิบัติงานต่อไป ที่มาแบ่งกุศลให้ในครั้งนี้ก็ขอขอบคุณด้วย

การงานที่ทำในโครงการเริ่มต้นอย่างโครงการของตำรวจตระเวนชายแดนนั้น ในขั้นต้นก็มีจุดประสงค์เพียงเพื่อให้ให้นักเรียนที่เป็นลูกศิษย์นั้นได้อ่านออกเขียนได้ และสามารถที่จะประกอบอาชีพได้ ในฝ่ายของการบำรุงสุขภาพร่างกายนั้น ได้ทำงานด้านอาหารและโภชนาการ ก็มุ่งหวังเพื่อให้ทุกคนสุขสบายไม่ต้องหวัดหวาย ในขั้นต้นก็เพียงแต่แค่นี้ และต่อมาเพื่อให้มีสุขภาพที่ดี ทำถูกต้อง กินอาหารถูกต้องตามหลักโภชนาการ เพื่อให้มีความรู้ในการที่จะรักษาสุขภาพของตัวเองได้ด้วยตนเอง ตั้งแต่การผลิตอาหาร การประกอบอาหาร การบริโภคที่ถูกต้อง ในระยะแรกนั้นก็ทำเพื่อจุดประสงค์เพียงแค่นี้ และต่อมานั้นได้ขยายโครงการและขยายเป้าหมายต่อไปเรื่อยๆ เช่น เพื่อให้นักเรียนสามารถที่จะประกอบอาชีพ ที่จะเรียนขั้นสูงต่อไปตามความสามารถของแต่ละคน ซึ่งมีนักเรียนเป็นจำนวนมากที่สามารถเรียนต่อได้จนถึงขั้นที่สูงกว่าระดับปริญญาตรี และผู้ที่ได้ประกอบการทำงานต่างๆ นั้น ที่อยู่ในโรงเรียนนั่นเอง และนอกจากที่จะผลิตอาหารเพื่อบำรุงตนเองแล้ว ในระยะต้นนั้นก็คงจะจำได้ว่าพยายามที่จะปิดกั้นทางไม่ให้นำผลิตผลที่ผลิตได้นำไปขายจำหน่าย เพราะว่าต้องการให้ได้บำรุงร่างกายโดยที่เต็มเม็ดเต็มหน่วย แต่ต่อมานั้น สถานการณ์เหตุการณ์เปลี่ยนแปลงไปสภาพต่างๆ นั้นก็ดีขึ้น จึงสนับสนุนให้ก้าวหน้าไปอีกขั้นหนึ่งคือใช้งานด้านการเกษตร หรือว่า

งานต่างๆ ที่ศึกษานอกภาคการเกษตร จะเป็นการประดิษฐ์หรือการทำประกอบงานอย่างอื่น ๆ นั้น ไปใช้เป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพ และก็อาจจะมีการศึกษากันด้านการขาย การธุรกิจพาณิชย์ อะไรต่างๆ ก็ก้าวหน้ากันขึ้นไป

สำหรับนักเรียนที่ได้โอกาสเรียนระดับสูงและนำไปประกอบอาชีพนั้น ก็มีทั้งที่ได้ไปประกอบอาชีพนอกพื้นที่เดิม และส่วนหนึ่งก็หวังว่าจะสามารถที่จะกลับไปในภูมิลำเนาเดิม ทำให้ภูมิลำเนาเดิมนั้นเป็นที่ที่เจริญรุ่งเรือง และสามารถที่จะให้ประชาชนในท้องถิ่นอยู่ได้อย่างมีความสุข และมีความเพียงพอกับความต้องการ เท่าที่ได้รายงานนั้น รู้สึกว่าจุดมุ่งหมายนี้ก็ประสบความสำเร็จไปลำดับหนึ่ง แต่ในเวลาเดียวกันที่มีความก้าวหน้าอย่างที่กล่าวมาแล้ว ได้ไปเยี่ยมในพื้นที่นอกจากที่เคยปฏิบัติอยู่เดิม ก็ได้พบว่ายังมีอีกหลายแห่งที่ยังไม่ก้าวหน้าพอที่จะตั้งโรงเรียนเช่นโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอย่างนี้ด้วยซ้ำไป ยังมีที่ที่คนยังไม่ได้รับการศึกษา หรือแม้แต่ในระดับอ่านออกเขียนได้อย่างที่เคยตั้งเป้าหมายไว้ และที่นั่นก็มีประชาชนจำนวนน้อย จนกระทั่งไม่สามารถที่จะตั้งเป็นโรงเรียนขึ้นได้ ดังที่ผู้บัญชาการ ทชด. ได้กล่าว ได้มาปรึกษากันในหน่วยงานต่างๆ ไม่เฉพาะแต่ตำรวจตระเวนชายแดน ยังมีหน่วยงานอื่น เช่น กศน. หรือสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน หน่วยงานที่ปฏิบัติการด้านเกษตร ด้านการแพทย์การสาธารณสุข หรือว่าหน่วยงานเอกชนที่ทั้งเป็นหน่วยงานและเป็นเอกชน แต่ละคนก็อยากจะทำประโยชน์อยากจะช่วยเหลือ แต่ว่าถ้าช่วยเหลือไปแต่หน่วยเดียว หรือว่าในบุคคลๆ เดียว อาจจะทำให้ทำงานให้สำเร็จตามที่ต้องการไม่ได้ จึงมารวมปฏิบัติงานกัน ก็มีพื้นที่ที่มาตั้งศูนย์การเรียนชุมชนตำรวจตระเวนชายแดน หรือศูนย์การเรียนชุมชนของศึกษานอกโรงเรียน หรือห้องเรียนเคลื่อนที่ ของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เท่าที่ผ่านมา ๒ - ๓ ปี นี้ก็ดูจะดำเนินการไปได้ได้ดี และมีโครงการที่เพิ่มเติม เช่น มีเหตุการณ์ที่จะเสริมเพิ่มความรู้ความสามารถของบุคลากรที่เป็นผู้สอน หรือเป็นครูอยู่ ในโครงการนี้ ก็กำลังทดลอง เช่น หน่วยงานการศึกษาหลายหน่วยก็ช่วยให้ครูได้เข้าไปศึกษาเพิ่มเติม จนได้ปริญญา หรือว่าในที่บางแห่งที่พอจะทำได้ กำลังเริ่มให้ครู อาจารย์ ได้เรียนโดยที่ไม่ต้องออกไปนอกพื้นที่ โดยอาศัยการศึกษาทางไกล ที่หน่วยงานต่างๆ มาช่วยร่วมกัน ก็หวังว่าจะเป็นผลดีขึ้น และประสบความสำเร็จ

ในช่วงที่ผ่านมามีเดือนสองเดือนนี้ นอกจากได้ไปดูงานเยี่ยมภายในประเทศแล้ว ก็ได้ไปดูในต่างประเทศ ซึ่งมีงานคล้ายๆ กับที่เราทำ ยกตัวอย่างเช่นในประเทศจีนได้ไปดูงานการศึกษาทางไกลของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเป็นประเทศที่ใหญ่โต มีพลเมืองมาก ประมาณ ๑,๓๐๐ ล้านคน ใน ๑,๓๐๐ ล้านคนนั้น นอกจากเป็นคนจีนและพูดภาษาจีนกลาง แล้วก็ยังมีคนเผ่าต่างๆ จะเป็นเผ่าม้ง เผ่าเย้า เหมือนอย่างกับที่เรามี แล้วก็เผ่าอื่นๆ ที่ไม่มีในเมืองไทยอีก คนเผ่าต่างๆ เหล่านี้ได้พูดภาษาแตกต่างกับภาษากลางของประเทศ เพราะฉะนั้น

เมื่อเป็นการจำเป็นที่เขาจะต้องพยายามจัดการศึกษาหรือเสริมความรู้ให้ทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกันมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ จึงใช้การศึกษาทางไกลทั้งทางด้านดาวเทียม ทั้งด้านคอมพิวเตอร์ เพื่อที่จะส่งให้ถึงเขตทุรกันดาร ให้ครูเพิ่มพูนความรู้ นักเรียนได้เรียนอย่างที่เขาตั้งใจ ภาษาจีนหรือภาษาต่างประเทศ วิชาที่เขาครูสอนได้ยาก และในขณะเดียวกันก็สอนชาวบ้านโดยใช้สื่อเดียวกัน สอนชาวบ้านในด้านภาษา ด้านความรู้ต่างๆ และก็นำความรู้ด้านการประกอบอาชีพ เช่น ด้านการเกษตร บางหน่วยวิชาที่สอนเป็นภาษาพื้นเมืองด้วยซ้ำไป เขาก็เพิ่งทำหลังจากที่เราทำไม่ได้ไม่ถึงปี ที่ผ่านมาก็คิดว่าจะทำให้การศึกษาของประเทศเป็นไปด้วยดีและทั่วถึงมากยิ่งขึ้น

นอกจากประเทศจีนแล้ว ก็ได้ไปตามงานที่ประเทศลาว ซึ่งได้ไปร่วมมือทำงานที่โรงเรียนได้ประมาณ ๑๐ กว่าปีแล้ว เห็นนักเรียนยังมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงขึ้น และพวกที่อยู่ในโครงการก็ได้ความรู้เกี่ยวกับงานด้านการเกษตร ด้านการช่างต่างๆ คิดว่าน่าจะได้ประโยชน์ ทีนี้ก็ทำให้เห็นได้ว่าโครงการต่างๆ ที่เราทำนั้น นอกจากที่จะได้ประโยชน์กับประเทศเราแล้ว ความรู้ที่ได้มานั้นก็เป็นการเผยแพร่ให้คนอื่นได้ความรู้ในวงกว้างก็คิดว่าเป็นเรื่องที่ได้บุญได้กุศลกันถ้วนหน้า แล้วก็จากนั้นนอกจากลาวแล้ว ก็ได้ไปที่ประเทศสาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน ที่เพิ่งกลับมาทีนี้ ก่อนหน้านั้นได้ไปที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ที่อเมริกานั้นก็ได้โอกาสได้พบนักวิชาการต่างๆ ในด้านสุขภาพอนามัยและด้านโภชนาการ ซึ่งท่านเหล่านี้ไม่ได้ทำงานเฉพาะในประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ไปทำงานในที่ต่างๆ ทั่วโลก และได้มาเล่าประสบการณ์ ในงานทั้งในเอเชีย แอฟริกา อเมริกาใต้ ก็เป็นแนวทางที่ใกล้เคียงกับที่เราทำ และก่อนหน้านี้นี้ก็ได้นำความรู้ที่ท่านเหล่านี้แนะนำมาปรับปรุงโครงการของเรา เช่น เดิมได้พยายามช่วยเหลือเรื่องสุขภาพอนามัย และการศึกษาเฉพาะในโรงเรียน เริ่มโรงเรียนประถม ได้รับคำแนะนำว่า ควรจะทำให้บุคคลเป้าหมายที่ว่าให้เร็วที่สุด เพราะฉะนั้นก็เริ่มเป็นโครงการศูนย์เด็กเล็ก หรือโครงการอนามัยแม่และเด็ก เริ่มตั้งแต่คุณแม่ตั้งครรภ์เลย ซึ่งปัจจุบันนี้เขาก็บอกว่า เขาให้ทำเป็นขั้นๆ ไป ไม่ใช่ว่าทำทุกอย่างไปเกินกำลัง และตอนนี้ในงานแม่เด็กก็ไปได้ดีแล้ว เขาก็แนะนำเรื่องของการศึกษาของผู้ที่จะเป็นพ่อเป็นแม่หรือการครองเรือน ต่อไปก็คือนักเรียนในโรงเรียนประถม มัธยมให้มีความรู้ ในด้านการดูแลตนเองให้พ้นจากโรคภัยต่างๆ ให้มีสุขภาพแข็งแรง ซึ่งจะไปใช้ได้ในอนาคต และในปัจจุบัน ก็ไปแนะนำครอบครัวจะมีประโยชน์ได้ คิดว่าในการที่นักเรียนพยายามศึกษาเรียนรู้ก็จะเป็นประโยชน์ และในเวลาเดียวกันก็เคยได้พบกับคนที่เคยมาที่เมืองไทย และมาเห็นงานกลุ่ม อย่างชุดที่มาจากมหาวิทยาลัยจอห์นฮอปกินส์ เมื่อปีก่อนนั้นได้ไปเยี่ยมโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนแล้ว รู้สึกพอใจที่เห็นการปฏิบัติงานที่นั่น ก็ได้รวบรวมทุนทรัพย์ของเขาได้ เข้ามาร่วมโครงการได้นำทุนทรัพย์ที่เขาให้ นั้นมาสร้างห้องเรียนเคลื่อนที่ เพื่อให้คนมีโอกาสมีความรู้เพิ่มเติม

จ้างเป็นเงินเดือนครูให้สอนนักเรียน และส่งเสริมการเกษตร ส่งเสริมโภชนาการ และส่งเสริม การสุขภาพอนามัยต่างๆ ทั้งอุปกรณ์การศึกษาทางไกลที่ให้มาก็พอ ในขณะนี้ก็ส่งรายงาน เขาไป ที่ได้พบกันคราวนี้เขาบอกว่าพอใจในงานที่ทำมาก และได้จำนวนปริมาณงานมากกว่า ที่เขาคิดอย่างหนึ่ง และได้เขียนให้ผู้ที่บริจาคได้ทราบด้วยว่ามีอะไรบ้าง เขาก็ปลื้มใจว่าตัว มหาวิทยาลัยเองนั้นยังมีพวกกลุ่มพวกนี้เขาเป็นคนที่บริจาคให้มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ยังไม่เขียนละเอียดเท่านี้ ตอนนี้อีกเลยรวบรวมเงินส่วนหนึ่งไม่ให้มหาวิทยาลัยแล้วจะเอามา ให้เรา กำลังมีต่อไปในอนาคต แต่พวกมหาวิทยาลัยก็ยังไม่ได้ว่าอะไรนัก เพราะว่าตัวเองก็เป็น เหมือนมหาวิทยาลัยเรา คือเป็นแหล่งที่จะเพิ่มความรู้ มีเป้าหมายที่จะทำให้คนมีความเป็นอยู่ ที่ดีมีความสุข เขาก็พลอยปลื้มใจ และอนุโมทนาในงานไปด้วยนี้

อย่างที่อิหร่านนั้นก็ไดพบนักวิชาการด้านการแพทย์และโภชนาการสองท่าน ท่านก็ได้ ชี้แจงถึงโครงการต่างๆ ที่เขาปฏิบัติงาน ยกตัวอย่างเช่น ได้เน้นเรื่องของการที่คนควรจะมีได้ โอกาสที่มีความรู้ระดับสูงขึ้น ยิ่งได้ระดับมัธยมก็ดี เพราะว่าผู้ที่ได้เรียนระดับนี้จะได้ความรู้ เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพครัว สุขของตนเอง แล้วก็ก็จะให้คนของประเทศในอนาคตมีความเจริญ ก้าวหน้าไปได้อีกขั้นหนึ่ง ส่วนโครงการอื่นๆ ก็คล้ายกับของเรา และมีโครงการแม่และเด็ก และโครงการที่เขาเน้นผู้ที่มีรายได้น้อย เพื่อให้มีความเป็นอยู่มีอาหารที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ฉะนั้นในปีนี้เป็นโครงการศึกษาของประเทศก็มีแนวทางวิธีการใหม่ๆ ขึ้นมาอีกมาก ซึ่งผู้ที่ปฏิบัติงาน ครู อาจารย์ ต้องพยายามที่จะปรับตัวที่ให้เข้ากับแนวทางส่วนกลางของ ประเทศชาตินั้น ก็คงให้จัดให้มีการสัมมนา และมีทั้งการปฏิบัติงาน และการประเมินผล การรับการประเมินผล ซึ่งเป็นเรื่องที่มีประโยชน์ แต่ต้องศึกษาให้มากหน่อย เพราะอาจจะ ทำให้ลำบากและอาจเหนื่อยยากเพิ่มขึ้นไป แต่ก็หวังว่าทุกท่านคงจะมีแรง มีกำลัง ทั้ง กำลังกาย กำลังใจ ที่จะเป็นผู้รับการอบรม และเป็นวิทยากรที่ช่วยในการอบรม ฉะนั้นขอให้ ทุกท่านมีความสุข ความเจริญ ความสมปรารถนา ทุกประการ

